

La felicidad de los Katakuris

Katakuri-ke no kôfuku, Takashi Miike, 2001

Una família prova de trobar la felicitat fent una casa d'hostes, però els clients hi moren!

Fusió de gèneres

Les pel·lícules de Takashi Miike s'han convertit en els darrers anys en una de les cartes de presentació més extravagants i arriscades del cinema japonès contemporani. En cadascuna d'elles l'autor explora un univers nou, tècniques noves, però sempre mantenint un estil propi, un segell personal que li ha atorgat una plaça merescuda entre els anomenats «directors de culte». Però aquest premi, curiosament, no l'ha aconseguit mitjançant la coherència formal o temàtica dels seus treballs, sinó més aviat tot el contrari. Cada film és una sorpresa per a aquells que segueixen d'aprop la carrera de Miike (una incertesa que no sempre esdevé positiva; quelcom de normal si tenim en compte que aquest home-fàbrica de cinema ha arribat a rodar fins a sis pel·lícules

en un mateix any). Mai podem saber amb què ens sortirà, però seria un gran error deixar de veure una de les seves obres només pel fet de trobar-nos amb un nyap —i n'hi ha uns quants, així que quedeu avisats). Una de les peculiaritats d'aquest canvi constant i la fluctuació en quant a qualitat dels seus treballs es deu a l'exploració incesant de tots els gèneres. Especialitzat en el terror psicològic, amb títols excel·lents com *Audition*, *The box*, *Imprint* o la comercial *Llamada perduda*, no mostra cap escrúpol en barrejar el gènere dels *yakuza* (mafiosos japonesos) amb el *thriller* més inquietant (*Gozu*) o amb el gore més pervers (*Ichi the killer*). Tampoc se li escapen les peripècies de superherois com *Zebroman* (d'estil Power Rangers) o *Ultraman*, tot un clàssic japonès.

En aquest cas es tracta d'un capítol per a la sèrie de televisió i no d'una pel·lícula, i és que Miike també té treballs directament televisius com MPD (sigles per a un detectiu amb personalitat múltiple inspirat en el còmic) o les tres històries de Kumamoto (*Kumamoto Monogatari*), sens dubte un dels treballs més dolents del director japonès, juntament amb un *remake* paròdic de *Robocop* (*Full Metal Yakuza*) amb un *yakuza* estúpid com a protagonista (també refet en acer, però amb la implantació afegida d'un membre enorme!)... I així podríem continuar anomenant mil i una combinacions de gèneres, de temàtiques, d'estils i inspiracions diverses... I encara que costi de creure, sempre ens serà fàcil identificar l'empremta de Miike. En el fons, les seves obsessions

com a creador recorren cadascuna de les sinopsis possibles. Destaca el tema de la violència com a reflex de la societat contemporània japonesa, una societat altament tecnificada en contínua disputa amb els valors tradicionals del Japó. L'odi envers la societat recorre els seus films en un bombardeig d'imatges psicològicament terroristes, fins al punt de plantejar, a *Yokai War*, que els esperits, els fantasmes tradicionals japonesos anomenats *Yokai* (tots recordaran el paraigües amb ull del Doctor Slump, per exemple) es convertiran en màquines assassines per culpa de l'odi acumulat de la humanitat! Un odi que fa acte de presència en els suïcidis col·lectius o el terrorisme biològic de la societat japonesa contemporània, fenòmens que s'acumulen a les ja tràgiques característiques d'una comunitat post-nuclear traumatitzada per les mutacions i per la cibernetica, qüestions que ben canalitzades, però, són un dels màxims exponents de creació i sublimació poètica del país. I on millor es reflexen les dèries de la societat més avançada del món és en el petit nucli de la família. Miike, en el fons, és un moralista, un japonès que enyora la compostura tradicional i sumisa de les famílies antigues, d'aquell esperit que apareix una vegada i una altra en les pel·lícules de Yasujiro Ozu. És per això que en alguns dels seus films tracta la temàtica familiar. El cas més

impactant el trobem a *Visitor Q* on presenciem la descomposició total d'una família mitjana del Japó actual. Aquesta pel·lícula arriba a uns extrems insospitats i no és recomanable per a persones sensibles, que podrien fins i tot pensar que el que veuen es gratuït. Però no, darrera de tota la monstruositat que Miike és capaç de portar a escena, trobarem, si sabem llegir-ho, un cor tendre impulsat per la compassió, i per quelcom de més important de cara a l'entreteniment de l'espectador: la paròdia. Una de les característiques essencials del cinema *miikeà* és la paròdia. A *La felicidad de los Katakuris*, a on torna a tractar el tema de la família però de manera molt més positiva i optimista, la paraula clau serà «paròdia» (que ja ens ha sortit tres cops en un paràgraf). I no és per menys, perquè el deliri de la barreja de gèneres arriba aquí als seus extrems. Estem davant d'un musical? D'un *thriller* d'assassinats? D'una pel·lícula d'animació? D'un discurs moralista? Doncs de tot plegat i molt més. Això és Miike. Una recomanació final: no deixeu d'explorar-ho o perdreu obres mestres com *Gozu*, *Graveyard of honor* o *The Bird People of China*.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Takashi Miike

Guió: Kikumi Yamagishi.

Producció: Hirotsugu Yoshida.

Música: Kôji Endô i Kôji

Makaino.

Fotografia: Hideo Yamamoto.

Muntatge: Yasushi Shimamura.

Durada: 113 minuts

País: Japó

Equip Artístic

Kenji Sawada (Masao), Keiko Matsuzaka (Terue), Shinji Takeda (Masayuki), Naomi Nishida (Shizue), Kiyoshiro Imawano (Richâdo), Tetsuro Tamba (Ojisan Jinpei), Tamaki Miyazaki (Yurie), Takashi Matsuzaki (Utanômi).

Filmografia (selecció)

2007

Sukiyaki Western Django

2005

Big Bang Love, Juvenile A

2004

Llamada perdida

2003

Gozu

2001

Visitor Q